

28 augustus 2019
Ilja van der Bij

Breedtesport in Teylingen

Samenvatting

Sport is een belangrijke pijler van onze gemeente Teylingen. In meerdere onderzoeken die in opdracht van de gemeente zijn uitgevoerd, wordt geconcludeerd dat de huidige capaciteit en kwaliteit onvoldoende is. In bijgaand stuk onderbouwen we dat het probleem nog groter is dan geconcludeerd wordt, omdat een aantal uitgangspunten onjuist is (zoals bijvoorbeeld verwachte inwoner-aantallen) en diverse verwachtingen niet stroken met de realiteit van diverse binnensportverenigingen, omdat er kansen zijn blijven liggen op het gebied van participatie.

Het college heeft besloten om de onderzoeken naast zich neer te leggen, geen extra binnensportruimte te realiseren en veiligheidsproblemen in de Schans zo goed en kwaad als het kan op te lossen. Hierbij wordt voorbij gegaan aan de praktische beperkingen van deze zaal zoals het feit dat er slechts 1 basketbalveld is.

Realisatie van een nieuwe breedtesporthal is een duurzame oplossing, die past binnen de ambitie van de gemeente Teylingen. Hier zijn praktische mogelijkheden voor, bijvoorbeeld door de vrijkomende ruimte van Tennispark Oosthout te gebruiken. Deze oplossing ondersteunt belangrijke uitgangspunten die we met elkaar delen:

- ✓ Stimulatie en ondersteuning van het actieve verenigingsleven in Teylingen
- ✓ Een veilige plek voor de jeugd om diverse sporten te beoefenen
- ✓ Een duurzame oplossing voor de capaciteitsproblemen van meerdere sportverenigingen in Teylingen.

Wat willen we allemaal?

In de commissie Welzijn van 17 juni jongstleden hebben we ingesproken om onze zorgen te uiten over het besluit van B&W om het advies voor het realiseren van een nieuwe breedtesporthal niet te verder uit te werken. Het lijkt me goed om te starten met de punten waar we het allemaal over eens zijn, zoals ook al aangehaald bij die gelegenheid.

Wij zijn blij met de gemene deler tussen alle politieke partijen die ons vertegenwoordigen in de gemeenteraad van Teylingen. In de diverse partijprogramma's lezen wij dat u een actief verenigingsleven voorstaat, dat positief bijdraagt aan gemeenschapszin en identiteit van Teylingen. U wilt zorgen dat mensen die actief willen zijn dat ook kunnen doen. Als gemeente wil u zuinig zijn op onze vrijwilligers, zodat zij langdurig zich blijven inzetten binnen Teylingen. Daarnaast zoekt u naar mogelijkheden om deze wensen duurzaam te realiseren, door slim samen te werken tussen verschillende partijen en verenigingen.

Sport vervult, volgens u, een positieve rol bij het aanleren van een actieve en gezonde levensstijl en het leren van normen en waarden. U staat dus voor een gemeente waar genoeg en kwalitatief goede sportlocaties en accommodaties beschikbaar zijn. Beleid op de gebieden sport, cultuur en recreatie richt zich vooral op stimulering van deelname, ondersteuning en faciliteren van verenigingen en initiatieven. Het is voor u vanzelfsprekend dat sporten voor alle kinderen toegankelijk zijn.

Daarnaast is de gemeente Teylingen een gemeente waar participatie voorop staat. De gemeente heeft in de aanloop naar voornoemd besluit onderzoek laten doen naar gebruikersbehoefte voor de verschillende sportaccommodaties. Ook Forwodians heeft hier aangegeven wat knelpunten waren en kennisgenomen van de twee recente rapporten die naar aanleiding van deze inventarisatie zijn opgesteld.

Wat is nu de realiteit?

Diverse verenigingen lopen aan tegen beperkingen van de binnensportaccommodaties in Teylingen. Zoals de notitie 'binnensport accommodaties Teylingen' beschrijft, is het zo dat dat "de binnensport in Teylingen al een tijdje aangeeft in de beschikbaarheid binnensport accommodaties vast te lopen en zij genoodzaakt zijn uit te wijken naar andere gemeenten". Ook de onderzoeken van zowel ICS als Mulier concluderen dat er een oplossing moet worden gezocht voor de behoefte aan trainingsruimten voor de lokale sportverenigingen, met als prioriteit de kern Voorhout.

Beperkingen in de sportmogelijkheden

Ten opzichte van andere gemeenten met tussen de 25 en 50.000 inwoners heeft Teylingen relatief weinig zaalsporteenheden. Op basis van het inwoneraantal in 2017 van 36.000 inwoners heeft Teylingen maar liefst 6 zaalsporteenheden minder dan het landelijke gemiddelde (13.2 versus 17.5 zaalsporteenheden per 25.000 inwoners). Daar waar de rapporten echter gebaseerd zijn op een stabiel aantal inwoners tellen we nu inmiddels al 37.000 inwoners en verwacht de gemeente zelf een verdere toename tot 41.500 inwoners, maar liefst 15% meer. Die groei zal met name in de kern Voorhout zijn, omdat daar de grootste nieuwbouwprojecten zijn (zonder realisatie van nieuwe gym/sporthallen zal Teylingen zelfs 10 zaalsporteenheden minder hebben dan vergelijkbare gemeenten).

Dit tekort aan capaciteit levert nu diverse problemen op:

- Sport en beweegbeleid is geen prioriteit bij de meeste scholen in Teylingen (Notitie 2018, p4). Veel scholen kiezen er gelet op de grote afstand tot de sportaccommodaties voor om slechts 1x per week de absoluut minimale norm van 1,5 uur te sporten. Er is nu onvoldoende ruimte om in de toekomst meer prioriteit te leggen op bewegingsonderwijs in de vorm van 2x 1 uur gymles.
- Sportverenigingen binnen Teylingen geven aan te worstelen met het inplannen van trainingen en wedstrijden. Met halbezettingen van meer dan 90% in de avonden tijdens de winter zijn er ledenstops. Hierdoor komen verenigingen tot stilstand en is de broodnodige verversing van vrijwilligers een steeds groter probleem.

Door deze beperkingen wordt het voor de jeugd dus extra lastig om het minimale bewegingsonderwijs op school te combineren met een sport in de vrije tijd.

Wat zijn de problemen met de Schans?

Naast de algemene behoefte aan ruimte, zijn er diverse tekortkomingen aan de sportzaal De Schans, die deze ruimte beperkt geschikt maakt voor diverse sporten. De zaal heeft slechts 1 basketballveld op wedstrijdafmetingen, met rondom te weinig uitloop ruimte. Stiwa heeft met enkele beheersmaatregelen geprobeerd het risico op ernstige blessures enigszins te verminderen.

Een direct voortvloeiend van de afmetingen van de Schans is dat het voor ons als vereniging niet mogelijk om onze 15 competitie spelende teams 2x en 2 recreantenteams 1x per week veilig kunnen laten trainen op een volwaardig basketballveld.

Daarnaast is de hal niet duurzaam en slecht geventileerd, waardoor op warme dagen gevaarlijk gladde vloeren en een ongezonde atmosfeer ontstaan.

Beperkingen Schans:

- Maten wijken af van eisen van de basketbalbond
- Geen uitloop rondom de velden, risico op blessures
- Gevaarlijke obstakels aan de wanden
- Slechts één heel basketbalveld, training vindt nu plaats op twee te kleine velden.
- Te weinig en beperkt verstelbare baskets
- Beperkt zicht op het veld vanaf de tribune
- Geen gezellige kantine voor opbouw verenigingsleven
- Toilet zonder voorportaal
- Geen aparte kleedkamers voor bonds-scheidsrechters

Wat is het huidige voorstel? En waarom is dit geen oplossing?

B&W heeft het besluit genomen op 21 mei om vervanging van de Schans niet verder uit te werken. De motivatie voor deze beslissing ontbreekt in stukken die eerder aan de commissie Welzijn zijn gestuurd en ook in de toelichting tijdens de vergadering van 17 juni jongstleden wist toenmalig wethouder Brekelmans dit niet te verduidelijken, anders dan dat er geen geld zou zijn in deze tijd van bezuinigingen. In de werkgroep binnensport-accommodaties zou echter expliciet gesuggereerd zijn dat er wel degelijk financiële middelen zouden zijn voor een oplossing van het tekort aan binnensportaccommodaties. Het feit dat de gemeente zelf opdracht heeft gegeven voor de verschillende onderzoeken heeft in ieder geval bij ons de verwachting gewekt dat er nu eindelijk een oplossing gezocht zou worden voor de capaciteitsproblemen die er zijn voor de binnensport.

Als gebruiker van sportzaal de Schans hadden we hier natuurlijk graag van tevoren over meegedacht. Het lijkt erop dat de bedoelde participatie van sportverenigingen in het dossier te wensen heeft overgelaten. In de werkgroep 'Binnensport' is gekozen voor vertegenwoordiging door een breedte- en een topsportvereniging, geen van beiden uit de kern Voorhout. Omdat hier de grootste problemen liggen volgens de eerder genoemde rapporten is dat een opmerkelijke keuze.

We denken dat het collegebesluit op vele gebieden te kort schiet en onrecht doet aan gezamenlijk gedragen ambities in de vorm van:

1. Stimulatie van een actief verenigingsleven in de gemeente Teylingen
2. Het wegnemen van een onveilige situatie voor onze basketballers, bezoekende partijen en publiek
3. Het duurzaam oplossen van beperkingen in de sportmogelijkheden van meerdere sportverenigingen in Teylingen.

1: Stimulatie actief verenigingsleven

De realiteit van vandaag is dat diverse verenigingen worstelen met de beschikbare zaalruimte. Dit leidt tot het stoppen met actieve ledenwerving of zelfs ledenstops en versnippering van de activiteiten van de vereniging, ook buiten de gemeente. Het sociale aspect van teamsport en het verenigingsleven wordt hierdoor beperkt.

2: Het wegnemen van een onveilige situatie voor onze basketballers, bezoekende partijen en publiek

Hoewel het college heeft besloten om sportzaal Schans niet te vervangen, maar wel de veiligheid bespreekbaar te maken binnen het reguliere management overleg met Stiwa, en ook wethouder Brekelmans tijdens de commissie Welzijn vergadering verzekerde dat die onveiligheid ook bij het college bekend is, is er tot op heden nog geen verzoek of opdracht aan Stiwa verstrekt. Overigens zijn zowel Stiwa als wij van mening dat er geen aanvullende maatregelen of voorzieningen mogelijk zijn

om de veiligheid te vergroten, anders dan het verbieden van het gebruik van de trainingsvelden of het verwijderen van de gymvoorzieningen die de basisscholen gebruiken.

3: Het duurzaam oplossen van beperkingen in de sportmogelijkheden van meerdere sportverenigingen in Teylingen.

Uit het besluit van het college leiden we af dat het college kennelijk vindt dat er met het plaatsen van een overkapping op sportpark Elsgeest voldaan wordt aan de gevraagde extra trainingsbehoefte in Voorhout (handbal, voetbal, hockey). In de rapportage van Mulier (p30) is al aangegeven dat als de overkapping wordt gebruikt door de selectieteams van HV Foreholte, dit voor hen het capaciteitsprobleem oplost, maar er waarschijnlijk nauwelijks zaalruimte vrijkomt.

Uit navraag bij de handbalvereniging blijkt dat zij gelet op het ambitieniveau graag meer willen trainen met de hoogste teams en met minder teams tegelijk. Na de realisatie van de beoogde overkapping zal er daarom geen/nauwelijks ruimte vrijkomen voor andere verenigingen in de Tulp

In het besluit van het college lezen we verder dat het college kiest om:

1. 'Het optimaliseren om de beschikbare 75 uur tussen 17:00 en 23:00 uur te vullen' bespreekbaar te maken met Stiwa.
 - Ook dit punt is echter niet doorvertaald in een opdracht aan Stiwa om dit uit te werken voor 2019/2020, zodat wij ook dit seizoen weer in de Schans en in Noordwijk zullen trainen en spelen. Overigens geeft Stiwa aan dat er nauwelijks ruimte gecreëerd kan worden door te schuiven met verenigingen.
 - Extra flexibiliteit buiten de 'spits' uren worden beperkt door eisen van scholen en vroege verplichtingen van bijvoorbeeld zorg- en dienstverlenende leden. Zie appendix 1 voor meer details.
 - Ook in het rapport van Mulier staat op pagina 30 dat potentiële winst zeer beperkt is.
2. 'Sportaccommodaties Teylingen college KTS betrekken' bespreekbaar te maken binnen het reguliere managementoverleg met Stiwa.
 - Uit navraag bij de KTS zelf is gebleken dat er geen overleg is geweest tussen de gemeente en de school. Niet voor het besluit op 21 mei, maar ook niet daarna. Zij geven zelf aan dat de zalen in de avonden al vol zitten en dus niet beschikbaar zijn voor andere sportverenigingen. (Op maandag en dinsdag maakt de handbalvereniging gebruik van de faciliteiten en op woensdag en donderdag 'Korean self defence'.)

Wat kan er met een nieuwe hal voor de breedtesport?

Een nieuwe hal voor de breedtesport kan Teylingen een enorme stap vooruit helpen in de gezamenlijke ambitie om voldoende ruimte te bieden voor het sport- en bijbehorende verenigingsleven.

Een nieuwe hal biedt de mogelijkheid om het tekort aan breedtesport ruimte op te lossen dat de rapporten die in opdracht van de gemeente zijn samengesteld laten zien.

Stimulatie actief verenigingsleven

Voor een actief verenigingsleven is het belangrijk dat de vereniging een vaste plek heeft waar ze op terug kan vallen. Leden ontmoeten elkaar op deze plek en maken verbinding in een netwerk dat groter is dan het team waar ze toevallig in spelen en trainen. De vereniging heeft ruimte om een identiteit op te bouwen en neer te zetten en kan actief werven voor instroom van nieuwe leden, zodat er een gezonde opbouw in de vereniging is. Hierdoor is de vereniging vitaal en houdt een gezonde kern met vrijwilligers, die samen bijdragen aan een goed verenigingsklimaat in Teylingen.

Een nieuwe hal voor breedtesport in de gemeente, bij voorkeur in Voorhout, biedt ruimte voor diverse verenigingen om dit te realiseren.

Capaciteit

In het rapport van Mulier (p28) is aangegeven dat 'om de breedtesport te bedienen een uitbreiding van de capaciteit nodig is naar -bijvoorbeeld- het landelijk gemiddelde'. In samenhang met het verwachte inwoneraantal van 41.500 inwoners in 2030, zou er dus binnen tien jaar een groei gerealiseerd moeten worden van nu 19 naar dan 27 tot 29 zaalsporteenheden. Een nieuwe breedtesporthal is hier een prima eerste stap.

Kan het dan wel?

Meer ruimte om te sporten, een actief verenigingsleven, sociale samenhang, met duurzame oplossingen – kan het dan?

In de Teylinger van 27 juni lazen wij dat de eigenaar van Tennispark Oosthout het park gaat sluiten en de tennisgrond wil veranderen in bouwgrond voor 18 grondgebonden woningen en 24 appartementen. Het is ons als sportvereniging volstrekt onduidelijk waarom de gemeente Teylingen maar blijft uitbreiden en verdichten zonder daarbij rekening te houden met een toename aan behoefte aan maatschappelijke voorzieningen. In dit geval wordt er nota bene overwogen om een stuk grond met de bestemming 'sport' om te zetten naar 'woondoeleinden' terwijl uit diverse onderzoeken al blijkt dat er een tekort is aan sportvoorzieningen voor de huidige inwoners. Wat ons betreft is dit een ideale kans voor de gemeente om een nieuwe, duurzame sporthal te realiseren, die ook voor jonge sporters uit Voorhout en Sassenheim goed te bereiken is.

Voor ons zou een sporthal met 3 volwaardige basketbalvelden ideaal zijn. Wij kunnen dan 3 teams tegelijk laten trainen/spelen en de trainingen van trainers laten aansluiten op hun eigen training en wedstrijden van scheidsrechters laten aansluiten op de eigen wedstrijden. In de huidige situatie moeten trainers van de jongste jeugdteams een training wachten voordat hun eigen training begint en scheidsrechters van de jeugdteams 's ochtends naar de hal komen en eind van de middag zelf een wedstrijd spelen. Daarnaast is er ook veel meer sociale interactie tussen de teams als zij elkaar wat vaker tegenkomen.

Conclusie

De oplossingsrichtingen uit het collegebesluit om geen nieuwe sporthal te bouwen en de Schans op enkele punten veiliger te maken gaan voorbij aan de diverse knelpunten die worden benoemd in de verschillende rapporten en gaat uit van verkeerde aannames.

Het past in de ambitie van de gemeenteraad van Teylingen om een goede en duurzame oplossing te realiseren voor dit probleem. In onze ogen is dat een nieuwe breedtesporthal.

Appendix 1: Flexibele trainingsuren

- Middelbare schoolleerlingen van het Rijnlands lyceum in Sassenheim worden volgens de schoolgids geacht beschikbaar te zijn voor school tussen 8:30-17:00. Sportzalen worden door de scholen gebuikt tot 16:30. Om die reden kunnen alleen onze jeugdteams U10 en U12 al om 17:00 trainen onder voorbehoud dat er trainers beschikbaar zijn op dat tijdstip.
- Op dit moment hebben wij 3 senioren teams en 1 volwassen recreantenteam. Zij trainen van 20:45-22:15. Wij vinden het onwenselijk om jeugd jonger dan 18 jaar op dit tijdstip te laten trainen en zijn daarom niet geholpen met extra uren na 20:45. Daarnaast hebben wij diverse leden die in de zorg, bij de politie of vergelijkbare posities werken en vroege diensten draaien, ook voor hen is het niet wenselijk om 2x per week tot na 22:00 te trainen.
- Het is voor de sociale cohesie binnen een vereniging, maar ook voor de beschikbaarheid van trainers, materiaal en opslag onwenselijk als verschillende teams op verschillende locaties moeten trainen.